

Obsah

1. časť PRACOVNÝ ČAS

1 Pracovný čas	11
1.1 Právne základy a historické súvislosti.....	11
1.2 Úprava pracovného času v primárnom práve EÚ.....	13
1.3 Právna úprava pracovného času v sekundárnom práve EÚ.....	14
1.4 Osobná pôsobnosť smernice 2003/88/ES.....	17
1.5 Pojem pracovný čas podľa práva EÚ.....	19
1.5.1 Pojem pracovný čas podľa práva SR.....	21
1.6 Zákonný pracovný čas, ustanovený týždenný pracovný čas a určený týždenný pracovný čas.....	24
1.7 Maximálny týždenný pracovný čas.....	25
1.8 Rozvrhové (referenčné) obdobie.....	27
1.8.1 Maximálny týždenný pracovný čas podľa Zákonníka práce a rozvrhové obdobie.....	27
1.9 Odchýlky z týždenného pracovného času.....	27
1.9.1 Pracovnoprávna úprava SR.....	29
1.9.2 Odchýlky podľa článku 17 ods. 2 smernice.....	30
1.9.3 Odchýlky z týždenného pracovného času podľa článku 22 smernice (systém opt-out).....	30
1.9.4 Opt-out podľa slovenskej pracovnoprávnej úpravy.....	32
1.9.5 Odchýlky z týždenného pracovného času podľa článku 21 smernice (zamestnanci morských rybárskych lodí).....	34
1.10 Maximálny denný pracovný čas podľa práva EÚ.....	34
1.10.1 Právna úprava SR.....	35
1.11 Odchýlky z denného pracovného času podľa smernice.....	35
1.11.1 Odchýlky podľa článku 17 ods. 1 smernice.....	35
1.11.2 Odchýlky podľa článku 17 ods. 2 smernice.....	35
1.11.3 Odchýlky podľa článku 17 ods. 3 smernice.....	36
1.11.4 Právna úprava SR.....	37
1.11.5 Odchýlky podľa článku 17 ods. 4 a 5 smernice.....	38
1.11.6 Odchýlky podľa článkov 20 a 21 smernice.....	38
1.12 Práca na zmeny.....	39
1.12.1 Práca na zmeny podľa smernice.....	39
1.12.2 Práca na zmeny podľa právnej úpravy SR.....	39
1.13 Pracovná pohotovosť podľa práva EÚ.....	39

1.13.1	<i>Pracovná pohotovosť podľa práva SR</i>	41
1.13.2	<i>Rozsah pracovnej pohotovosti</i>	41
1.13.3	<i>Rozdielne odmeňovanie pracovnej pohotovosti</i>	42
1.14	<i>Nočná práca podľa práva EÚ</i>	42
1.14.1	<i>Práca v noci podľa práva SR</i>	43
1.14.2	<i>Dĺžka výkonu práce v noci</i>	43
1.14.3	<i>Lekárske prehliadky pre zamestnancov pracujúcich v noci</i>	43
1.14.4	<i>Vyrovňavacie obdobie pri výkone nočnej práce</i>	44
1.15	<i>Nočná práca podľa právnej úpravy SR</i>	44
1.15.1	<i>Ďalšie povinnosti zamestnávateľa</i>	45
1.16	<i>Ostatná pracovnoprávna úprava pracovného času podľa Zákonníka práce nad rámec predmetu smernice 2003/88/ES</i>	45
1.16.1	<i>Rovnomerné rozvrhnutie pracovného času</i>	45
1.16.2	<i>Nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času</i>	46
1.16.3	<i>Rozvrhové obdobie</i>	47
1.16.4	<i>Právne podmienky nerovnomerného rozvrhnutia pracovného času s rozvrhovým obdobím do štyroch mesiacov</i>	48
1.16.4.1	<i>Dohoda s osobitne chránenými kategóriami zamestnancov</i>	49
1.16.4.2	<i>Zmena rozhodnutia zamestnávateľa o nerovnomernom rozvrhnutí pracovného času</i>	49
1.16.4.3	<i>Konto pracovného času</i>	49
1.16.4.4	<i>Podmienky zavedenia konta pracovného času</i>	50
1.16.4.5	<i>Nárok zamestnanca na stálu mzdu pri uplatnení konta pracovného času</i>	51
1.16.4.6	<i>Vrátenie vyplatenej mzdy pri skončení pracovného pomeru</i>	51
1.17	<i>Pružný pracovný čas</i>	51
1.18	<i>Čas potrebný na osobnú očistu</i>	53
1.19	<i>Právo zamestnanca na inú úpravu pracovného času</i>	54
1.20	<i>Práca nadčas</i>	54
1.20.1	<i>Rizikové práce a práca nadčas</i>	56
1.20.2	<i>Dni pracovného pokoja</i>	57
1.20.3	<i>Oprávnenie zamestnávateľa</i>	58
1.21	<i>Práca vo sviatok</i>	59

2. časť ČAS ODPOČINKU	
2	Čas odpočinku..... 63
2.1	Právna povaha času odpočinku 63
2.2	Pojem času odpočinku..... 64
2.3	Čas odpočinku podľa práva SR..... 65
2.4	Prestávky v práci podľa smernice 2003/88/ES..... 66
2.5	Prestávky v práci podľa právnej úpravy SR..... 65
2.6	Nepretržitý týždenný odpočinok podľa smernice 67
2.7	Nepretržitý odpočinok v týždni v SR..... 68
2.7.1	<i>Podmienky skrátenia odpočinku v týždni..... 68</i>
2.8	Sankcie za porušenie smernice 69
2.9	Nepretržitá týždenná doba odpočinku podľa právnej úpravy SR..... 70
2.10	Denný odpočinok po vykonanej práci podľa smernice..... 72
2.11	Denný odpočinok podľa práva SR..... 75
3. časť PRACOVNÝ ČAS A OSOBITNÉ KATEGÓRIE ZAMESTNANCOV	
3	Pracovný čas a osobitné kategórie zamestnancov 79
3.1	Ženy – matky..... 79
3.1.1	<i>Úprava pracovného času..... 79</i>
3.1.2	<i>Prestávky v práci na dojčenie podľa práva SR..... 80</i>
3.1.3	<i>Výkon nočnej práce..... 81</i>
3.2	Pracovný čas mladistvých zamestnancov 81
3.2.1	<i>Pracovný čas detí a mladistvých zamestnancov podľa smernice 1994/33/EHS..... 81</i>
3.2.1.1	<i>Osobná pôsobnosť smernice 81</i>
3.2.1.2	<i>Zákaz detskej práce..... 82</i>
3.2.1.3	<i>Výnimky zo zákazu detskej práce 82</i>
3.2.1.4	<i>Pracovný čas a čas odpočinku..... 82</i>
3.2.1.5	<i>Nočná práca..... 83</i>
3.3	Právna úprava SR..... 83
3.3.1	<i>Zákaz práce nadčas..... 84</i>
3.3.2	<i>Zákaz práce v noci..... 85</i>
4. časť DOVOLENKOVÉ PRÁVO	
4	Dovolenkové právo 87
4.1	Právne základy..... 87
4.2	Oprávnený subjekt..... 88

4.3	Právo na dovolenku ako právo case law	88
4.4	Osobný rozsah práva na minimálnu ročnú dovolenku	90
4.5	Pracovnoprávna úprava SR	91
4.6	Čakacia doba pre účely dovolenky a iné podmienky vzniku nároku na dovolenku	91
4.7	Právna úprava SR	95
	4.7.1 <i>Dovolenka za odpracované dni</i>	96
4.8	Právna úprava SR	98
4.9	Trvanie minimálnej ročnej platenej dovolenky	99
4.10	Krátenie dovolenky podľa práva SR	100
4.11	Minimálny rozsah ročnej platenej dovolenky a zmeny v pracovnom čase zamestnanca	101
4.12	Právo na dovolenku a zásada rovnakého zaobchádzania	102
	4.12.1 <i>Výmera dovolenky v závislosti od veku zamestnanca</i>	102
4.13	Určenie čerpania dovolenky	103
4.14	Určenie čerpania dovolenky podľa práva SR	103
	4.14.1 <i>Finančné zabezpečenie zamestnanca počas dovolenky</i>	104
4.15	Hmotné zabezpečenie počas dovolenky	105
4.16	Časové ohraničenie uplatnenia dovolenky	106
4.17	Preplatenie nevyčerpanej dovolenky	106
4.18	Právna úprava dovolenky podľa práva SR, ktorú neupravuje smernica 2003/88/ES	107
	4.18.1 <i>Podmienky vzniku nároku na dovolenku</i>	107
	4.18.2 <i>Pomerná časť dovolenky za kalendárny rok</i>	108
	4.18.3 <i>Základná výmera dovolenky</i>	109
	4.18.4 <i>Predĺženie výmery dovolenky</i>	109
	4.18.5 <i>Výmera dovolenky v osobitných prípadoch</i>	110
	4.18.6 <i>Dovolenka za odpracované dni</i>	110
	4.18.7 <i>Krátenie dovolenky</i>	111
	4.18.7.1 <i>Dôvody krátenia dovolenky</i>	111
4.19	Právo zamestnávateľa určiť čerpanie dovolenky	113
4.20	Právo zamestnanca určiť si čerpanie dovolenky	114
4.21	Povinnosti zamestnávateľa	114

5. časť MATERSKÁ A RODIČOVSKÁ DOVOLENKA

5	Materská a rodičovská dovolenka	119
5.1	Právna ochrana materstva a rodičovstva a zásada rovnakého zaobchádzania	119
	5.1.1 <i>Prístup k zamestnaniu</i>	120
	5.1.2 <i>Pracovné podmienky</i>	120

5.2	Smernica 1992/85/EHS o ochrane matiek	121
5.3	Pôsobnosť smernice.....	121
5.4	Materská dovolenka.....	122
5.5	Zákaz výpovede počas tehotenstva a počas materskej alebo rodičovskej dovolenky	122
5.6	Ochrana pracovných príjmov počas tehotenstva a počas materskej alebo rodičovskej dovolenky.....	123
5.7	Smernica 2010/18 o rodičovskej dovolenke	123
5.7.1	<i>Osobná a vecná pôsobnosť smernice</i>	123
5.7.2	<i>Nárok na rodičovskú dovolenku</i>	124
5.7.3	<i>Nárok na pracovné voľno z rodinných dôvodov</i>	124
5.8	Materská dovolenka podľa právnej úpravy SR.....	125
5.9	Rodičovská dovolenka podľa práva SR.....	126
5.9.1	<i>Zachovanie doterajších práv podľa smernice.....</i>	127
5.9.2	<i>Zachovanie nárokov podľa právnej úpravy SR.....</i>	127
5.9.3	<i>Povinnosť zaradenia zamestnanca na pôvodnú prácu a pracovisko po návrate z materskej dovolenky podľa § 166 ods. 1 Zákonníka práce</i>	128
5.9.4	<i>Právne postavenie po návrate z rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 2 Zákonníka práce</i>	130
5.9.5	<i>Právo na zachovanie doterajších práv.....</i>	130
5.10	Materstvo a rodičovstvo a vplyv nových technológií.....	131
5.10.1	<i>Právo na materskú dovolenku aj v prípade, ak matka dieťa neporodila (právna vec C-167/12)</i>	131
5.10.2	<i>Právo na materskú dovolenku pri porodení dieťaťa náhradnou matkou (právna vec C-363/12).....</i>	132
	Summary	134
	Prílohy.....	135
	Literatúra	175
	O autorke	176
	Vecný register	177